

"לבניינה של תורה" – חלק רכ"ט

שיחה שנמסרה בביהמ"ד מפי מו"ר רה"י

--- מהי תכלית החיים? ---

התבוננות בעבודת ה' דרך מכתביו של הק' אלי שפר הי"ד

"בקרובי אקדש"

היום הוא יום הסתלקותו של בן הישיבה, בחור צדיק, הק' אלי שפר הי"ד. אלי, בחור מהרצליה בשיעור ב' בצנחנים, נפל בשעות אלו ממש – בקרב עם מחבלים, לפני עשרים ושמונה שנים. מבקש אני לקרוא קטע ממכתב שכתב בזמן שירותו במוצב רקפת על גבול לבנון, חודשיים לפני נפילתו¹:

"אני נמצא כעת בלבנון עשרה מטרים מעבר לגבול, במוצב הממוקם על ראש ההר...

אנו עובדים כאן קשה מאוד. כמעט ולא ישנים בלילה. בשבוע האחרון ישנתי כשלוש שעות כל לילה. הבעיה היא שלא מאפשרים לנו להשלים שעות שינה במשך היום...

למרות כל הבעיות; הקור, המשמעת הקשה, הגעגועים וכו' – אני מאושר למדי!

מספר סיבות לכך: הראשונה היא שבין משמרת למשמרת אני מוצא לעיתים זמן פנוי ללימוד או לכתובת מכתבים, כך שאני לא מאבד קשר עם העולם השפוי. השנייה היא שאני יודע, שאני מבצע דבר בעל חשיבות עליונה – הגנה על ארצי ועמי...

אני מוצא שוב ושוב עד כמה קיום המצוות מחזקני וגורם לי אושר. השבת, למרות שיצאנו בה לסיור – היתה ממש חוויה. שכן התפילות, הזמירות, ההתרחקות מכל עובדין דחול – יוצרת תחושה שונה לגמרי. אני מרגיש לעיתים קרובות שבכניסת שבת נחה עלי רוח אחרת. אני נרגע, מדבר בטון שקט יותר, מחייך יותר, כועס פחות – ממש "מעין עולם הבא!". אולי זהו פירוש המאמר "יותר מששמרו ישראל את השבת, שמרה השבת את ישראל".

איפה חי הבחור הנפלא הזה אשר עליו נאמר "בקרובי אקדש"? הוא חי ולחם

"למרות כל הבעיות; הקור, המשמעת הקשה, הגעגועים וכו' – אני מאושר למדי! מספר סיבות לכך: שאני מבצע דבר בעל חשיבות עליונה – הגנה על ארצי ועמי... אני מוצא שוב ושוב עד כמה קיום המצוות מחזקני וגורם לי אושר"

מתוך יומנו של הק' אלי שפר הי"ד

¹ כתביו של אלי הי"ד ראו אור בספר 'תהילת שפר'. המכתב המובא כאן נמצא בעמ' 249.

דיברנו על עניינם של ימי השובב"ים- חיזוק וביצור הקדושה ומאבק בכוחות הטומאה. בדורנו פולשים לעולמנו דרך האינטרנט כוחות טומאה גדולים המאפשרים לאדם ברגע אחד, חלילה וחס, להתחבר לכל כיעור וטינוף שבעולם. עולם וירטואלי שמשבית את הנפש, פוגע בכל תחום בחיים ומרחיק אותנו מבורא עולם ומן היכולת להתפלל ולהתקשר אל מדריגת הקודש.

הרשעה כולה בעשן תכלה"

מה ההסבר לתופעה הזו בה 'נתייחד' דורנו? גאון ישראל ועוזו, הרב חרל"פ זצ"ל, כתב בספרו 'מענייני הישועה', כי לקראת הגאולה השלימה, אותה העת אשר בה "הרשעה כולה בעשן תכלה", הטומאה מתחזקת ונאבקת בכוחות אדירים כאותו נר שלפני שהוא נכבה - השלהבת קופצת ומרצדת. כך כותב הוא שם, במענייני הישועה²:

"הגאולה העתידה, שתעלה את כל העולמים וכל הנמצא בהם משפל המדרגה עד רום הודם ותפארת קדושתם במדרגה היותר נשגבה, תביא בעקבותיה הרס ושבירה גדולה לאלה שלא הסתגלו לקבל כל כך גדולות ונשגבות..."

המאבק הזה הוא ממש מלחמת עולם ורחנית, כפי שחזה החפץ חיים זצ"ל.

והיה חייל מצטיין, אך העולם שלו הפנימי היה עולם של קודש!

שבועיים לפני שנפל הגיע לישיבה ופנה אלי בשאלות בסוגיא של 'אין הולכים בפיקוח נפש אחר הרוב'. ב"ה היה שקוע בלמודו בעיון ועסקנו בשאלותיו.

מוכרחים אנו לשאול את עצמנו: מהו העולם שלנו?

"מה חובת האדם בעולמו"

תמיד אנו חוזרים ואומרים ללמוד שוב ושוב ספר מסילת ישרים - 'המצפן של האדם היהודי'. הלומד בספר זה מקבל ראיית עולם, מקבל סדר של ערכים בעולם. בעולם שלנו המלא בערכים שונים, ערכיים יותר או פחות, יש משנה חשיבות לעריכת חשבון וסדר בדברים: מה חשוב יותר ומה פחות? מהי תכלית העולם? זו השאלה המרכזית שצריכים אנו לשאול את עצמנו.

אך מורי ורבותי, הנושא הוא לא לדקלם את הכתוב במסילת ישרים פרק א', הנושא המרכזי והשאלה האמיתית היא עד כמה אנו חיים את הקודש כמרכז החיים? עד כמה הקודש נכנס לחיינו, עד כמה הקודש הוא ממשות החיים שלנו ולא איזו מציאות וירטואלית?

תשובות לשאלות הללו קשורות מאד לשאלות בהם עסקנו בשבועיים האחרונים.

² פרקים יב, עמ' ל"ב

ביהמ"ד מיועד ללמוד מתוך ריכוז ויישוב הדעת ובלא הטרדות. נעבור בעצמנו את השינוי הזה, שאיננו קל לאף אחד, ונכנס לבית המדרש זמינים לקבלת עול מלכות שמים.

על יסוד דברי הק' אלי שפר הי"ד, הייתי רוצה להוסיף את הנקודה הבאה:

אנו זוכים לחיות בדור גדול, דור של גאולה, דור של אורות עליונים שמאירים בו, אך זהו גם דור של בירור גדול.

עניינה של ישיבת הסדר, של ישיבתנו, היא לחנך את האדם לחיות את מדרגות הקודש בתוך החיים. אנו לא בורחים מן החיים, אנו מתגייסים לצבא ורובנו הגדול ימשיך את חייו בכל מערכות החיים, מערכות החול, אך מרכז החיים תמיד יהיה וישאר - נקודת הקודש!

כל אחד מאתנו צריך לחשוב עד כמה הוא רוצה להיות מחובר לתרבות החיצונית, לעולם ערכים שאותו קובעים אנשים שרחוקים מנקודת הקודש, שרחוקים מההסתכלות של בית המדרש והתורה אל החיים.

כשאנו שואבים ויונקים מתרבות זו, אנו פוגעים פגיעה קשה בסדר הערכים של החיים שלנו. מה עושים בשעות 'הפנאי'? אלי הי"ד כתב על שעות הפנאי שלו, מה הוא עושה בהם? לא היה לו אינטרנט, כשהיו לו כמה דקות הוא ישב ולמד! כתב

המגיד הירושלמי, רב שלום שבדרון, כתב באחד מספריו שהחפץ חיים אמר ליהודי מסויים לפני מלחמת העולם השנייה: 'עוד מעט תהיה מלחמה גדולה מקודמתה, אבל אחריה תבוא מלחמה קשה יותר וגדולה יותר, וזו תהיה מלחמת האמונה!'. עלינו להבין זאת, להחזיק מעמד ולאזור כח - אל ניתן לטומאה להתפשט לכוחות החיים שלנו.

כה שמחתי לשמוע מכמה בחורי חמד בישיבה שבעקבות דברינו עשו מעשה והתקינו במכשיריהם תוכנת 'נטספרק'³ - אשריכם! זהו קדוש ה' ממש! מתפלל אני שירבו כמותם בישיבה וילכו בדרך זו.

מלבד בעיית התכנים, דברנו על כך ששעבוד למכשירי התקשורת מהווה היסח הדעת וחסימה מלמוד תורה המצריך ריכוז, עמל והתמסרות. אין אפשרות

ללמוד ולהתקדם כאשר אנו מחוברים וזמינים כל העת אל העולם שבחוץ. לכן בקשנו להניח את מכשירי הטלפון בתאים המיוחדים להם צורפו שקעים לצורך טעינה. יפקיד כל אחד מאתנו את מכשיר הפלאפון בזמן הלימוד בתא, ואם יש צורך יטעין אותו ובכך ישמור על בריאותו ובריאות הסובבים אותו מסכנת הקרינה.

אנא! יש מספיק זמן לשימוש הנחוץ בפלאפון בשעות שאין שעות לימוד.

³ תכנה לסינון תכנים שאינם מוסריים.

מכתבים! קרא ספר! עולם ממשי ולא וירטואלי! נדע ונשיב אל לבנו כי חיים במובנם האמיתי הם חיים של מסילת ישרים פרק א', לחיות את מדרגת הקודש בחיים.

נחתום מעניין זה שדברנו בו, מתוך דבריו במכתב אחר⁴:

"... רשימת הדברים שאני מתכנן לעשות עם שובי לישיבה: ללמוד בישיבה ברצינות תהומית, לשקוע בלימוד עד מעל לראשי. לצלול לים הגמרא ולהתחיל לשלות את הפנינים הרבות המצויות בו, במקום להשתכשך במי אפסיים... לבסס את נושא מחשבת ישראל, המהר"ל, הרמח"ל, הראי"ה קוק... וכן נפש החיים ממנו התרשמתי מאד כשנקלעתי במקרה לשעור בספר, בשהותי בישיבה בזמן החופשה..."

זה הנושא שלנו היום, לא להשתכשך במים אפסיים אלא להתעלות ולחיות את הקודש כמרכז חיינו!

⁴ 'תהילת שפר' עמ' 247.

